

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **A. A.**
bez státní příslušnosti (X)
t. č. pobytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky**
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 12. 2021, č. j. OAM-518/ZA-ZA11-P05-2021,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 12. 2021, č. j. OAM-518/ZA-ZA11-P05-2021, se *ruší* a věc se *vrací* žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalobci se *nepřiznává* náhrada nákladů řízení.
- III. Žalovaný *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný zastavil řízení o opakované žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany. V rámci soudního řízení žalobce předložil nový důkaz o tom, že mu v Palestině hrozí smrt ze strany teroristické organizace. Krajský soud proto musel posoudit, zda tyto nové skutečnosti mají relevanci ve vztahu k potenciálnímu udělení mezinárodní ochrany. A zda je žalobce bez svého zavinění nemohl uplatnit dřív.

II. Rozhodnutí žalovaného a související skutkové okolnosti

2. Žalobce podal v červenci 2021 opakovanou žádost o mezinárodní ochranu. O té první žalovaný rozhodoval v dubnu 2021. Mezinárodní ochranu žalobci neudělil. A žalobce se proti tomuto rozhodnutí nebránil žalobou.
3. Svou první žádost žalobce opřel o tvrzení, že mu v Palestině hrozí zabití. Od příbuzných dívky, se kterou měl mimomanželský poměr, po kterém otěhotněla. To odporuje islámským tradicím. Proto mu vyhrožují. Žalobce se s příbuznými oné dívky nikdy osobně nesetkal. Vyhružky adresovali jeho rodině. Osobně i telefonicky. Na policii se neobrátil, protože se styděl. Báł se také, že by ho zadrželi. Jeho rodina se s ním přestala bavit. Vyhrožování začalo na konci května 2019 a trvá dosud. Nevědí totiž, že žalobce v říjnu 2019 vycestoval.
4. Žalovaný ve svém negativním rozhodnutí argumentoval zejména tím, že žalobcovy problémy neměly spojitost se žádným z azylově relevantních důvodů. Zároveň se jednalo o tzv. soukromé původce pronásledování či vážné újmy, vůči jejichž jednání měl žalobce nejprve využít dostupné prostředky vnitřní ochrany.
5. Ve své opakované žádosti žalobce uvedl, že důvody k jejímu podání má stejné. Má obavy z vyhrožek zabitím, jak uváděl v předchozím řízení. Nic se v jeho případě nezměnilo.
6. Rozhodnutím ze dne 7. 12. 2021, č. j. OAM-518/ZA-ZA11-P05-2021 („rozhodnutí žalovaného“) žalovaný řízení o opakované žádosti žalobce zastavil pro její nepřipustnost podle § 25 písm. i) ve spojení s § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu („zákon o azylu“). Žalovaný dospěl k závěru, že žalobce uvádí stejné důvody podání opakované žádosti o mezinárodní ochranu, jaké uváděl v prvním řízení. Žádnou relevantní novou skutečnost neuvedl. Zároveň v Palestině nedošlo ke změně, která by takovou skutečnost zakládala.

III. Obsah žaloby

7. Ve včas podané žalobě žalobce nově tvrdí, že poté, co obdržel rozhodnutí žalovaného, to oznámil svým rodičům, kteří jej informovali o novém vývoji situace. Řekli mu, že rodina dívky, se kterou měl žalobce vztah, se zřejmě obrátila na příslušníky hnutí X. Konkrétně na Brigádu mučedníků X („Brigáda“), kteří nyní po žalobci jdou. Do domu jeho rodičů zaslali několik oznámení, podle kterých je žalobce na seznamu morálních odpadlíků a hrozí mu za to trest smrti. Předmětné oznámení v arabském jazyce spolu s jeho překladem do češtiny žalobce doložil soudu se žalobou. Tuto novou skutečnost žalobce neuvedl v rámci správního řízení, protože daný dokument neměl k dispozici. Vše mu rodiče sdělili až po skončení správního řízení. Žalobce nechtěli děsit, protože věděli, že je v bezpečí.
8. Žalobce poukazuje na čl. 46 odst. 3 směrnice 2013/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany („procedurální směrnice“) a na povinnost zajistit účinný opravný prostředek, který bude obsahovat úplné a *ex nunc* posouzení skutkové i právní stránky věci. V souladu s čl. 4 odst. 3 písm. b) směrnice 2011/95/EU („kvalifikační směrnice“) musí být při posouzení žádosti zohledněny mimo jiné „významná prohlášení a dokumenty předložené žadatelem, včetně informací o tom, zda žadatel byl nebo by mohl být pronásledován nebo zda utrpěl nebo by mohl utrpět vážnou újmu“. Krajský soud by proto podle žalobce měl předložený dokument zohlednit

jako novou skutečnost svědčící o tom, že žalobci hrozí vážná újma. A rozhodnutí žalovaného by měl na tomto základě zrušit.

IV. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný se domnívá, že žalobce prezentuje nové skutečnosti o hrozící újmě zcela netransparentně. Tvrzení, že ho rodina o výhružných dopisech mohla, ale nechtěla informovat dřív, je nepodložené. Nelze vyloučit, že o nich věděl dřív, ale účelově na ně poukazuje až v řízení před soudem. Žalovaný v této souvislosti odkázal na bod 26 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 7. 2019, č. j. 9 Azs 157/2019-24. Žalobce měl v rámci prvního i druhého řízení dostatek příležitostí sdělit všechny důvody, pro které se obává návratu do vlasti. Na nově doložený důkaz podle žalovaného nelze brát zřetel a žalovanému vyčítat, že jej nezohlednil, pokud jej žalobce nepředložil dřív. Žalovaný také vyjádřil pochybnosti o autenticitě nyní předkládaného dokumentu. Není na něm podpis ani datum. Z kopie není poznat, jak byl rodině žalobce doručen.
10. Nově prezentované důvody navíc postrádají logiku. O hnutí X se obecně ví, že je sekulárně zaměřené a umírněné. Žalobce nevysvětluje, proč by jeho členové měli mít zájem na zabití žalobce pouze z důvodu porušení morálních norem. Zároveň žalobce netvrdí, proč by se v tomto případě nemohl obrátit na policii. Neunesl své břemeno tvrzení o nových skutečnostech. Jeho postup spíše působí účelově. Předmětný dokument není originál, žalovaný proto nemůže posoudit jeho autenticitu a hodnověrnost. Jeho původ, obsah i forma působí pochybně. Žalobce jej měl předložit ve správním řízení.

V. Jednání ve věci

11. Dne 5. 10. 2022 se ve věci konalo jednání za účasti žalobce, zástupce žalovaného a tlumočnicka arabského jazyka. Žalobce na úvod zopakoval důvody, pro které v ČR žádá o mezinárodní ochranu. Mluvil o problémech s dívkou, která s ním nechtěně otěhotněla, o čemž se dozvěděla její konzervativní rodina. Ta začala žalobci vyhrožovat. Později se do toho zapojily ozbrojené složky, které usilují o krevní mstu. Neřídí se žádnými zákony. Oznámení, které žalobce v řízení doložil, bylo přilepeno na dům jeho rodiny, která i nadále dostává výhružky. Nemá se kam obrátit se žádostí o pomoc.
12. Žalovaný zdůraznil, že předmětem soudního přezkumu má být zákonnost rozhodnutí žalovaného. Veškerými problémy, o kterých žalobce mluvil, se již žalovaný zabýval. Ve své opakované žádosti žalobce žádné nové skutečnosti neuvedl. Nový důkaz žalobce doložil až v řízení o žalobě. Žalovaný se jím neměl možnost zabývat. Vyjádřil se k němu v rámci vyjádření k žalobě. Na toto vyjádření žalovaný odkázal. Setrval na tom, že žalobce měl možnost tento důkaz doložit dřív. Tvrzení žalobce, že se o existenci oznámení Brigády dozvěděl až po vydání rozhodnutí, žalovaný neuvěřil.
13. Krajský soud v rámci dokazování provedl dva články v češtině, které ve svém textu zmiňují, že Brigáda mučedníků X je ozbrojeným křídlem hnutí X. K provedeným důkazům žalobce uvedl, že Brigáda je teroristickou organizací. Zároveň se ale stává, že si někdo neoprávněně přivlastní označení Brigáda a vystupuje pak pod jejich hlavičkou, ač ve skutečnosti k Brigádě nepatří. Pokud by žalobce měl oznámení Brigády k dispozici dřív, určitě by jej předložil. O věrohodnosti předloženého oznámení podle žalobce svědčí

použité razítko. Podle žalovaného ani toto oznámení nic nemění na azylovém příběhu žalobce, kterým se již žalovaný zabýval.

14. Dále krajský soud provedl účastnický výslech žalobce, který směřoval zejména ke zjištění, za jakých okolností a kdy se žalobce dozvěděl o tom, že původcem výhrůžek směřovaných jeho rodině již není pouze rodina zmiňované dívky, ale také Brigáda. Podle § 131 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, který se podpůrně použije i ve správním soudnictví, totiž tyto skutečnosti nebylo možné zjistit jinak. A žalobce se svým výsledkem souhlasil.
15. Žalobce uvedl, že během řízení byl v kontaktu zejména se svými sourozenci. Zhruba jednou za 14 dní. Jeho bratři jej informovali o tom, že Brigáda vyvěsila na zeď jejich rodinného domu předmětné oznámení. K dotazu soudu, aby vysvětlil, proč tedy v žalobě tvrdí, že mu to sdělili rodiče, žalobce uvedl, že mohlo dojít k nepřesnému překladu při tvorbě žaloby, měl na mysli svoji rodinu. K době, kdy se žalobce dozvěděl o oznámení, žalobce nejprve uvedl, že se o něm dozvěděl asi měsíc po podání druhé žádosti. Později dodal, že dané oznámení bylo na dveřích už delší dobu, ale jeho bratři mu o tom nechtěli říct, aby jej nevystrašili. Teprve když jim žalobce sdělil, že jeho situace v ČR je nejistá, informovali jej o tom. Na dotaz, zda to bylo až po 7. 12. 2021, odpověděl, že ano. Bylo to po druhé žádosti, přesné datum si ale nepamatuje. Poslali mu fotografii oznámení přes *WhatsApp*. Žalobce soudu doložil screenshot z této aplikace, ze kterého je zřejmé, že fotografie mu bratr poslal dne 30. 12. 2021. Komunikace, která předcházela zaslání této fotky, ale žalobce odstranil. Má ve zvyku mazat komunikaci na *WhatsApp*.
16. Telefonické výhrůžky přetrvávají i nadále. Žalobce si je jistý, že by mu nikdo neposkytl ochranu. Na dotaz, zda žalobce nebo jeho rodinu kontaktoval někdo z hnutí X či Brigády, žalobce znovu uvedl, že se může stát, že označení Brigády si někdo přisvojí a vystupuje jejím jménem.
17. Podle žalovaného žalobce při výslechu potvrdil, že během řízení neuvedl všechny skutečnosti. Jeho azylový příběh se odehrál v roce 2019 a žalobce nedokázal říct, kdy konkrétně obdržel od bratra danou fotografii. Žádné nové skutečnosti neuvedl.
18. Po skončení dokazování obě strany přednesly závěrečné návrhy. Žalobce zdůraznil, že pouze chce žít v klidu. Navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil. Žalovaný má za to, že správní orgán při posuzování opakované žádosti žalobce nijak nepochybil. Ani žalobce to nenamítá. Žalobce od začátku uvádí stejné důvody pro podání žádosti o mezinárodní ochranu.

VI. Posouzení věci krajským soudem

19. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba včas. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice.
20. Žaloba je důvodná.

a. Základní právní východiska

21. Podmínky přípustnosti opakované žádosti o mezinárodní ochranu stanovuje § 11a odst. 1 zákona o azylu. Při hodnocení, zda je opakovaná žádost přípustná, musí žalovaný

posoudit, zda (a) cizinec uvedl (nebo se objevily) nové skutečnosti nebo zjištění, které (b) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a (c) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.

22. Unijní základ tohoto ustanovení představuje čl. 40 procedurální směrnice, který upravuje tzv. následné žádosti. V odst. 2 umožňuje členským státům nejprve provést předběžné posouzení, zda se objevily nebo zda žadatel předložil nové skutečnosti nebo zjištění týkající se posouzení, zda lze žadatele uznat za osobu požívající mezinárodní ochrany podle kvalifikační směrnice. Musí se jednat o nové skutečnosti nebo zjištění, které *významně zvyšují pravděpodobnost uznání žadatele za osobu požívající mezinárodní ochrany* (odst. 3). Zároveň podle odst. 4 tohoto ustanovení mohou členské státy rozhodnout o dalším posuzování žádosti, pouze pokud dotýčný žadatel *nemohl v předchozím řízení bez vlastního zavinění uvést skutečnosti uvedené v odstavcích 2 a 3 tohoto článku*, zejména při využití svého práva na účinný opravný prostředek podle článku 46.
23. Podle čl. 42 odst. 2 procedurální směrnice mohou členské státy ve vnitrostátním právu stanovit pravidla pro předběžné posouzení podle článku 40. Tato pravidla mohou, mimo jiné (a) uložit dotýčnému žadateli povinnost, aby uvedl skutečnosti a předložil důkazy, které odůvodňují nové řízení, a (b) povolit, aby proběhlo předběžné posouzení pouze na základě písemného podání bez osobního pohovoru.
24. Ve správním řízení žalobce žádné nové skutečnosti nepředložil ani se neobjevily. Svou opakovanou žádost o mezinárodní ochranu založil na zcela totožných důvodech, jako tu první. To žalobce nezpochybňuje ani ve své žalobě. Žalovanému proto nelze vyčítat, že opakovanou žádost vyhodnotil jako nepřipustnou a řízení o ní zastavil. Rozhodnutí žalovaného proto nelze považovat za nezákonné.
25. Novou skutečnost však žalobce uvedl v soudním řízení. Nově tvrdí, že se změnil původce, od kterého mu údajně hrozí smrt. Tímto původcem již není rodina dívky, se kterou měl poměr, ale teroristická organizace, kterou je Brigáda mučedníků X. Žalobce zároveň předložil důkaz o tom, že tato skupina usiluje o jeho život.
26. Přestože žalobce vznáší tyto nové skutečnosti teprve v žalobě, krajský soud je nemůže ignorovat. Z judikatury Nejvyššího správního soudu sice plyne, že „sama okolnost, že byly předloženy nové důkazy, které mohou svědčit o hrozbě újmy žalobce v zemi původu a které by mohly potenciálně vést k udělení mezinárodní ochrany, k prolomení zásady vázanosti skutkovým a právním stavem ke dni rozhodnutí žalovaného podle § 75 odst. 1 s. ř. s. s odkazem na č. 46 odst. 3 procedurální směrnice nestačí.“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 7. 2019, č. j. 9 Azs 157/2019-24). Krajský soud však shledal, že v tomto případě tu jsou podmínky pro prolomení této zásady.
27. Z judikatury správních soudů plyne, že existují dva důvody k prolomení § 75 odst. 1 s. ř. s. ve věcech mezinárodní ochrany. Prvním z těchto důvodů je dodržení zásady *non-refoulement*. V tom případě může soud připustit skutkové novoty, pouze pokud (a) nelze zaručit, že žadatel jednak bude mít možnost podat novou žádost o mezinárodní ochranu, která bude přípustná a že zároveň (b) bude mít možnost dosáhnout soudního přezkumu

tohoto nového rozhodnutí před jeho navrácením do země původu (srov. rozsudek ze dne 22. 4. 2011, č. j. 5 Azs 3/2011-131).

28. Druhým důvodem k prolomení zásady koncentrace řízení je aplikace čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice. Podle něj členské státy EU musí zajistit, aby měl žadatel v řízení o udělení mezinárodní ochrany k dispozici účinný opravný prostředek, jehož podstatou je alespoň v řízeních o opravném prostředku u soudu prvního stupně posouzení jak skutkové, tak právní stránky věci, které je úplné a *ex nunc* (tj. podle stavu ke dni rozhodnutí soudu). Podle čl. 52 odst. 1 procedurální směrnice se povinnost zajistit účinný opravný prostředek ve smyslu čl. 46 odst. 3 této směrnice vztahuje na žádosti o udělení mezinárodní ochrany podané po 20. 7. 2015. S ohledem na včasné neprovedení čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice do vnitrostátního právního řádu, má toto ustanovení přímý účinek, jedná-li se o žádost o mezinárodní ochranu podanou po rozhodném datu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 8. 2017, č. j. 1 Azs 194/2017-30, nebo ze dne 15. 1. 2016, č. j. 5 Azs 20/2015-35). Právě krajský soud je v tomto případě soudem, který má povinnost zajistit úplné a *ex nunc* posouzení opravného prostředku podaného proti rozhodnutí žalovaného.
29. Povinnost soudu zohlednit nové skutečnosti však neznamená, že uvedení jakékoliv novoty automaticky povede ke zrušení rozhodnutí žalovaného. Jak v této souvislosti uvedl Nejvyšší správní soud, „[p]ovinnost určenou čl. 46 odst. 3 směrnice č. 2013/32/EU nelze chápat jako podporu bezdůvodného roztržštění vyličení skutkového příběhu žadatele o mezinárodní ochranu v různých fázích řízení, včetně přezkumného soudního řízení. Jedná se o opatření, které má zamezit nesprávnému posouzení situace žadatelů ve světle aktuálních poměrů a závažných změn situace v zemi jejich původu či jejich osobních poměrů“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2015 č. j. 10 Azs 194/2015-32).
30. Sama okolnost, že žalobce předložil nové důkazy svědčící o hrozbě vážné újmy v zemi původu, které by mohly potenciálně vést k udělení mezinárodní ochrany, tedy nestačí k prolomení § 75 odst. 1 s. ř. s. Je nejprve třeba, aby krajský soud posoudil také to, zda nové skutečnosti nebyly *bez vlastního zavinění* cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení. A zda tedy tyto nové důkazy nemohl žalobce předložit již dříve. Případně jestli nenastaly ospravedlnitelné důvody odůvodňující pozdní předložení nových důkazů (nález Ústavního soudu ze dne 12. 4. 2016, sp. zn. I. ÚS 425/16).
31. Krajský soud tedy musel ve světle uvedeného posoudit dvě otázky: (a) zda by nové uváděné skutečnosti mohly zvýšit pravděpodobnost uznání žalobce za osobu požívající mezinárodní ochrany; a (b) zda žalobce tyto skutečnosti nemohl předložit již v řízení před žalovaným. Pouze kladná odpověď na obě tyto otázky by mohla vést ke zrušení rozhodnutí žalovaného.

b. Mohou nově uváděné skutečnosti zvýšit pravděpodobnost uznání žalobce za osobu požívající mezinárodní ochrany?

32. Žalobce se obává smrti ze strany Brigády z důvodu porušení náboženských a morálních norem, kterého se dopustil tím, že měl mimomanželský poměr s dívkou a ta následně otěhotněla. Povaha újmy, která žalobce podle jeho přesvědčení v Palestině hrozí, je tedy

stejná, jak ji popisoval v řízení o jeho první žádosti o mezinárodní ochranu – bojí se svého zabití. Změnil se pouze původce této újmy. Zatímco v rámci první žádosti se žalobce obával jednání příbuzných zmiňované díky, nyní je nahradila teroristická organizace působící v Palestině.

33. Ve svém prvním negativním rozhodnutí žalovaný dospěl k závěru, že původcem tvrzeného pronásledování, resp. vážné újmy je soukromý subjekt. Žalobce se proto měl nejprve pokusit získat ochranu ze strany příslušných státních orgánů (bezpečnostních složek). Otázkou tedy je, zda i Brigádu lze považovat za soukromého původce. Pokud ano, zřejmě by bylo opět možné dojít k závěru, že žalobce nevyčerpal dostupné možnosti vnitřní ochrany. A tyto nově uváděné skutečnosti by tak nemohly zvýšit pravděpodobnost jeho uznání za osobu požívající mezinárodní ochrany. V takovém případě by bylo namístě žalobu zamítnout.
34. Brigáda je sice teroristickou organizací. A teroristické organizace se obecně považují za soukromé původce. Nicméně podle názoru krajského soudu se v tomto případě nejedná o „typickou“ soukromou osobu. Dokazování v průběhu jednání potvrdilo, že jde o ozbrojené křídlo hnutí X. Toto hnutí zároveň vykonává kontrolu nad Západním břehem Jordánu (viz Informace OAMP: Palestinská autonomní území ze dne 12. 10. 2021, která je součástí spisu). S ohledem na potenciální propojení členů Brigády s vládnoucí politickou frakcí, by bylo nutné nejprve posoudit charakter vztahu mezi hnutím X a Brigádou a poté vyhodnotit, zda za daných skutkových okolností lze Brigádu považovat za soukromého původce. I v případě pozitivní odpovědi by bylo zároveň nutné se řádně zabývat otázkou ochoty příslušných státních orgánů poskytnout žalobci ochranu před újmou hrozící ze strany Brigády. Obecně totiž lze žadatele odkázat na možnost vnitřní ochrany pouze v případě, že stát, resp. strana či organizace ovládající stát, jsou *ochotny a schopny* zajistit ochranu před pronásledování nebo vážnou újmou (srov. čl. 7 kvalifikační směrnice).
35. O žalobcově opakované žádosti o mezinárodní ochranu by tak žalovaný nemohl bez dalšího rozhodnout negativně s tím, že žalobce nevyčerpal dostupné prostředky vnitřní ochrany, jak tomu bylo v případě jeho první žádosti. Otázka dostupnosti vnitřní ochrany by musela být předmětem pečlivého posouzení. *Definitivní zodpovězení této otázky krajským soudem by však v tuto chvíli přesahovalo rámec soudního přezkumu.* Úkolem krajského soudu je při přezkumu rozhodnutí žalovaného toliko posoudit, zda by žalobcem nově uváděné skutečnosti potenciálně mohly zvýšit pravděpodobnost jeho uznání za osobu požívající mezinárodní ochrany. Krajský soud však z povahy své přezkumné role nemůže nahrazovat komplexní posouzení naplnění jednotlivých podmínek pro udělení azylu či doplňkové ochrany. Obzvláště pokud jde o opakovanou žádost. Může pouze zkoumat, zda by žalovaný měl takové posouzení znovu provést.
36. Zároveň krajský soud nemůže hodnotit věrohodnost žalobcem nově doloženého prohlášení Brigády. Takové hodnocení by totiž vyžadovalo především komplexní znalost situace v zemi původu žalobce. *A k tomu je nejlépe vybavený sám žalovaný, který má zároveň k dispozici více prostředků i k případnému ověření autentičnosti předloženého prohlášení* (např. pomocí relevantních zastupitelských úřadů v dané oblasti). V tomto ohledu může mít pro posouzení věci vliv, že hnutí X je – na rozdíl od islamistického hnutí X – sekulární, jak ve svém vyjádření poukazuje žalovaný. Aby však bylo možné zpochybnit věrohodnost prohlášení Brigády, bylo by nutné podrobněji zkoumat působení Brigády na Západním

břehu Jordánu a zaměřit se na to, zda existují informace o jejich možném zapojení do vraždy ze cti. Význam při tomto hodnocení může mít i tvrzení žalobce, který při ústním jednání uvedl, že se může stát, že označení Brigáda si „přisvojí“ někdo jiný, což by znamenalo, že příslušné oznámení vůbec nebylo dílem samotné Brigády.

37. Krajský soud každopádně v tomto bodu dospěl k závěru, že žalobce vznesl minimálně tzv. hájitelné tvrzení (viz náleze Ústavního soudu ze dne 26. 11. 2021, sp. zn. II. ÚS 1886/21, bod 40) o změně v osobě původce pronásledování/vážné újmy, která v případě žalobce *představuje novou skutečnost, jež potenciálně může zvýšit pravděpodobnost uznání žalobce za osobu požívající mezinárodní ochrany*, pokud by žalovaný vyhodnotil předložené prohlášení Brigády jako věrohodné.

c. Mohl žalobce nově uplatněné skutečnosti předložit již v řízení před žalovaným?

38. V právě uvedeném podnadpise této části odůvodnění rozsudku se skrývá druhá otázka, kterou musí krajský soud nyní zodpovědět.
39. Pokud žadatel o mezinárodní ochranu teprve v rámci žaloby předloží nové skutečnosti, je zejména na něm, aby zároveň zdůvodnil, proč tyto skutečnosti nemohl předložit dřív. Žalobce ve své žalobě odkazuje na čl. 4 odst. 3 písm. b) kvalifikační směrnice, který vyžaduje, aby se posouzení žádosti o mezinárodní ochranu provádělo jednotlivě při zohlednění (mimo jiné) významných prohlášení a *dokumentů* předložených *žadatelem*, včetně informací o tom, zda žadatel byl nebo by mohl být pronásledován nebo zda utrpěl nebo by mohl utrpět vážnou újmu. Než ale nastoupí tato povinnost, která váže žalovaného, musí nejprve žadatel unést své břemeno tvrzení. Aby jej unesl, měl by co možná nejdříve předložit náležitosti potřebné k doložení žádosti o mezinárodní ochranu (viz čl. 4 odst. 1 kvalifikační směrnice). Tyto náležitosti pak zahrnují všechny dokumenty, *jež má žadatel k dispozici* a které se týkají důvodů podání žádosti o mezinárodní ochranu (čl. 4 odst. 2 kvalifikační směrnice). To platí i v případě podání opakované žádosti.
40. Za účelem posouzení otázky, zda žalobce mohl bez svého zavinění předložit oznámení Brigády již během řízení před žalovaným, krajský soud proved účastnický výslech žalobce. Z něj vyplynulo, že žalobce se o existenci oznámení Brigády dozvěděl od svého bratra prostřednictvím aplikace *WhatsApp*. Žalobce sice nedokázal přesně říct, kdy konkrétně se o oznámení dozvěděl. Jednou uváděl, že to bylo asi měsíc po druhé žádosti, poté potvrdil, že to bylo až po vydání rozhodnutí žalovaného. Jeho výpověď tedy byla rozporuplná. Stejně tak existovaly rozpory v jeho tvrzeních o tom, kdo jej o tomto oznámení informoval. Zatímco v žalobě tvrdil, že to byli jeho rodiče, při výslechu uvedl, že bratr, což se pak při jednání vysvětloval možným nepřesným překladem, měl na mysli jeho širší rodinu. Pokud by nepředložil žádný další důkaz, krajský soud by se zřejmě musel přiklonit k tomu, že žalobce neunesl své břemeno tvrzení o tom, proč nemohl nové skutečnosti předložit dřív.
41. Za zásadní však krajský soud považuje to, že žalobce doložil, že fotografii oznámení Brigády mu jeho bratr zaslal na *WhatsApp* dne 30. 12. 2021. Printscreen z této aplikace považuje krajský soud za daných okolností za dostatečný důkaz toho, že žalobce neměl dané oznámení k dispozici dřív. Krajský soud neměl důvod nevěřit tvrzením žalobce, že ač bylo oznámení Brigády na domě jeho rodiny už dřív, rodina jej o tom záměrně neinformovala. Žalobce uvedl, že pokud by toto oznámení měl k dispozici dřív,

nepochybně by jej doložil již v rámci právního řízení. To krajský soud považuje za naprosto logické. Bylo ostatně v jeho zájmu, aby při opakované žádosti o mezinárodní ochranu předložil co nejvíce důkazů svědčících o důvodnosti jeho obav z návratu do vlasti. *Pokud by si žalobce důkazy záměrně „schovával“ až pro soudní řízení, vystavil by se obrovskému riziku, že je krajský soud neakceptuje, případně, že žalobě nepřizná odkladný účinek a žalobce bude muset vycestovat.* To by nedávalo praktický smysl. Je proto mnohem pravděpodobnější, že žalobce daný dokument skutečně neměl k dispozici již v rámci správního řízení. Podle krajského soudu z toho všeho lze dovozovat, že ho předložil až po podání žaloby *bez svého zavinění.*

d. Shrnutí

42. Odpovědi na obě otázky, jejichž zodpovězení je nezbytné pro posouzení důvodnosti žaloby, jsou tedy kladné. Nově uváděné skutečnosti mohly zvýšit pravděpodobnost uznání žalobce za osobu požívající mezinárodní ochrany. A zároveň žalobce tyto skutečnosti nemohl předložit již v řízení před žalovaným.
43. Krajský soud tedy dospěl k závěru, že zde jsou důvody pro zrušení rozhodnutí žalovaného. Přestože se on sám žádného pochybení nedopustil. Ovšem povinnost krajského soudu zajistit úplné a *ex nunc* posouzení žaloby ho nutí při splnění výše rozebraných podmínek zohlednit nové skutečnosti, které žalovaný bez svého zavinění neměl možnost zohlednit.

e. Reakce na poukaz žalovaného, že by žalobce mohl podat další opakovanou žádost o mezinárodní ochranu

44. Krajský soud nemohl dát za pravdu žalovanému, který zejména během jednání několikrát poukázal na možnost žalobce podat novou žádost o mezinárodní ochranu.
45. Z výše citované judikatury (viz body 26 až 30) plyne, že je namístě si klást otázku, zda žadatele, který v soudním řízení uplatní nové relevantní skutečnosti, lze odkázat na podání nové žádosti o mezinárodní ochranu, jen tehdy, pokud soud zvažuje možnost prolomení § 75 odst. 1 s. ř. s. s ohledem na dodržování zásady *non-refoulement*. V té souvislosti je třeba dodat, že zákon o azylu v minulosti (do 17. 12. 2015) nerozlišoval mezi opakovanými a dalšími opakovanými žádostmi. A s každou novou žádostí automaticky spojoval právo žadatele setrvat na území ČR. Teprve od účinnosti novely č. 314/2015 Sb., zákon pracuje s konceptem další opakované žádosti, se kterou se nepojí právo žadatele setrvat na území (§ 3d odst. 1 zákona o azylu věta první za středníkem). A judikatura týkající se prolamování § 75 odst. 1 s. ř. s. s odkazem na zásadu *non-refoulement*, vyžadující posouzení, zda žadatele nelze odkázat na podání nové žádosti o mezinárodní ochranu, vznikla dříve, než tato novela nabyla účinnost. V současné době daný důvod k prolomení zásady vázanosti soudu skutkovým a právním stavem v době vydání rozhodnutí využívá Nejvyšší správní soud, který neváže povinnost plynoucí z čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice.
46. Krajský soud však má však s ohledem na přímý účinek netransponovaného čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice povinnost zajistit úplné a *ex nunc* posouzení opravného prostředku podaného proti rozhodnutí žalovaného. A při postupu podle tohoto ustanovení – na rozdíl od prolamování § 75 odst. 1 s. ř. s. s odkazem na zásadu *non-refoulement* popsaném výše – obecně nemusí vůbec zvažovat, zda by žalobce dosáhl řádného zohlednění nové

uplatňovaných skutečností, pokud by podal novou žádost o mezinárodní ochranu. Proto daná argumentace žalovaného nemohla právně obstát.

VII. Závěr a náklady řízení

47. Krajský soud zrušil rozhodnutí žalovaného s ohledem na existenci nových skutečností, které vyšly najevo až v řízení před krajským soudem. Přestože žalovaný neměl možnost je zohlednit, povinnosti plynoucí z čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice nutily krajský soud se těmito skutečnostmi zabývat. Dospěl přitom k závěru, že nově hájitelně tvrzený původce pronásledování/vážné újmy představuje takovou novou skutečnost, která má potenciální relevanci z hlediska možného udělení mezinárodní ochrany. Zároveň jde o skutečnost, kterou žalobce bez svého zavinění nemohl uplatnit již ve správním řízení. Za této situace bude skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, vyžadovat rozsáhlé doplnění [§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.].
48. V dalším řízení bude na žalovaném, aby nejprve posoudil věrohodnost žalobcem doloženého prohlášení Brigády o tom, že usilují o jeho smrt. S ohledem na obsah informací o Palestině týkajících se zejména působení Brigády na Západním břehu Jordánu bude žalovaný muset zkoumat, zda je pravděpodobné, že by Brigáda vůbec takové oznámení učinila a že by následně dostala výhrůžkám v něm uvedených. K tomu všemu si bude muset opatřit odpovídající podklady.
49. Pokud by žalovaný dospěl k závěru, že toto oznámení není věrohodné, a zároveň žalobce neuvede žádné nové relevantní skutečnosti, bude moci opakovanou žádost žalobce znovu označit za nepřijatelnou a řízení o ní zastavit. V opačném případě opakovanou žádost znovu meritorně projedná. Zejména pak bude muset posoudit, zda s ohledem na propojení Brigády na hnutí X lze po žalobci spravedlivě požadovat, aby se pokusil najít ochranu před výhrůžkami v zemi původu.
50. Pokud jde o náklady řízení, žalobci jako úspěšnému účastníkovi řízení vzniklo právo na jejich náhradu. Žádné však nevyčísлил, proto mu je krajský soud nepřiznal. Žalovanému jako neúspěšnému účastníkovi řízení právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo (§ 60 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Nejvyšší správní soud ji odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, pokud má stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno dne 14. října 2022

Martin Kopa, v. r.

samosoudce